

Kasvun ja oppimisen lautakunta 24.08.2022 § 134

§ 134

Oman äidinkielen opetuksen järjestämättä jättämistä koskeva oikaisuvaatimus

Valmistelijat / lisätiedot:
Sirviö Jemina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Perusopetuksen johtaja Nurmi Juha

Kasvun ja oppimisen lautakunta hylkää monikulttuuristen opetuspalvelujen päällikön 1.6.2022 päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen selostusosaan kirjatuin perustein.

Käsittely

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Huoltaja on hakenut lastaan oman äidinkielen opetukseen lukuvuoden 2022-2023 alusta alkaen. Opetuksen järjestämiseksi ei ole ollut edellytyksiä ja monikulttuuristen opetuspalvelujen päällikkö on 1.6.2022 tehnyt päätöksen oman äidinkielen opetuksen järjestämättä jättämisestä.

Huoltaja on tehnyt oikaisuvaatimuksen monikulttuuristen opetuspalvelujen päällikön päätöksestä ja vaatinut oman äidinkielen opetuksen järjestämistä sillä perusteella, että toisen huoltajan äidinkieli on englanti. Oikaisuvaatimus ja oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös ovat oheismateriaalina.

Lainsäädäntö ja perusopetuksen opetussuunnitelma

Perusopetuslain 12 §:n mukaan äidinkielenä opetetaan oppilaan opetuskielen mukaisesti suomen, ruotsin tai saamen kieltä. Äidinkielenä voidaan huoltajan valinnan mukaan opettaa myös romanikieltä, viittomakieltä tai muuta oppilaan äidinkieltä.

Perusopetuslain 11 §:n mukaan oppilaalle voidaan antaa opetusta muissakin kuin kyseisen pykälän 1 momentissa mainituissa oppiaineissa.

Oman äidinkielen opetus on perusopetusta täydentävää opetusta. Opetushallituksen vahvistamien perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden liitteessä 3 on määritelty oman äidinkielen opetuksen tavoitteet, sisällöt ja oppilaan oppimisen arviointi.

Espoon kuntakohtaisen perusopetuksen opetussuunnitelman mukaan opetuksessa noudatetaan kuntakohtaista oppilaan oman äidinkielen opetussuunnitelmaa. Kun oppilas aloittaa opiskelun, hänen edellytetään osallistuvan siihen säännöllisesti koko perusopetuksen ajan. Opetus järjestetään keskitetysti eikä sitä välttämättä anneta oppilaan omassa koulussa. Opetussuunnitelman liitteessä 3 on määritelty oman äidinkielen tavoitteet ja sisällöt.

Espoossa tehdyt päätökset ja linjaukset sekä päätöksentekijän toimivalta

Espoo, kuten muutkin kunnat voivat päättää perusopetusta täydentävän opetuksen järjestämisestä ja linjata, millä perusteella oman äidinkielen opetusta järjestetään. (ks. esimerkiksi Lahtinen-Lankinen: Koulutuksen lainsäädäntö käytännössä 2020, s. 133).

Espoossa vuonna 2018 tehdyn linjauksen mukaisesti oman äidinkielen opetuksen järjestäminen edellyttää, että kieli on oppilaan tai tämän huoltajien äidinkieli, ja oppilaan oma identiteetti nojaa vahvasti muuhun kulttuuriin ja/tai kieleen. Koska opetuksen tarkoituksena on tukea oppilaan aktiivisen monikielisuuden kehittymistä sekä tukea kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan, se, että oppilas on oppinut ulkomailla asuessaan jonkin kielen tai se, että oppilaan kotona puhutaan muuta kuin suomen tai ruotsin kieltä, ei ole riittävä peruste oman äidinkielen opetuksen järjestämiseksi.

Suomenkielisen perusopetuksen tulosityksikön viranhaltijoiden opetuslainsäädäntöön perustuvan ratkaisuvallan 5 § kohdan 1 mukaan päätöksen oppilaan oman äidinkielen opetuksen järjestämisestä tekee monikulttuuristen opetuspalvelujen päällikkö. Tulosityksikön toimintaohjeen 3 §, 3.5. kohdan 2 mukaan monikulttuuristen opetuspalvelujen palvelualue vastaa oman äidinkielen opetuksen järjestämisestä.

Vaatus oman äidinkielen opetuksen järjestämisestä

Oman äidinkielen opetuksen järjestämiseksi ei ole perusopetuslain 12 §:n tai Espoossa voimassa olevan linjauksen mukaisia edellytyksiä eikä monikulttuuristen opetuspalvelujen päällikön päätöksen muuttamiseen ole perustetta.

Oppilaan ja toisen huoltajan (isä) äidinkieli on ollut päätöksentekohetkellä eli 1.6.2022 päätöksentekijän käytössä olleen tiedon mukaan suomi. Toisen huoltajan (äiti) äidinkieli on puolestaan ollut bosnia. Sille, onko äidin äidinkieli oikaisuvaatimuksessa todetun mukaisesti englanti, bosnia tai jokin muu, ei voida jokatapauksessa antaa ratkaisevaa merkitystä, sillä oman äidinkielen opetuksen järjestäminen edellyttää voimassa olevien linjausten mukaisesti oppilaan tai huoltajan äidinkielen lisäksi, että oppilaan oma identiteetti nojaa vahvasti muuhun kulttuuriin ja/tai kyseiseen kieleen. Oikaisuvaatimusasiassa ei ole esitetty tällaista oppilasta koskevaa selvitystä eikä toisen huoltajan äidinkieli ole yksin riittävä peruste oman äidinkielen opetuksen järjestämiseksi. Oikaisuvaatimusasiassa ei ole muutoinkaan esitetty sellaista uutta selvitystä, jolla voitaisiin katsoa olevan olennainen vaikutus tehtyyn päätökseen.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Oikaisuvaatimus (ei julkinen - sisältää henkilötietoja)
- Oikaisuvaatimuksenalainen päätös (ei julkinen - sisältää henkilötietoja)

Tiedoksi

Oikaisuvaatimuksen tehnyt huoltaja (ote)